

Cementa AB

Strategi för ansvarsfull markanvändning

Mål och strategi för ansvarsfull markanvändning

Inledning

Detta är Cementas företagsövergripande strategi för ansvarsfull markanvändning. Strategin tar ett tydligt avstamp i att skapa bättre förutsättningar för biologisk mångfald balanserat med andra samhällsnyttiga värden så som bevarande och tillskapande av vattenresurser, kunskapsuppbyggnad och samverkan med andra aktörer – samtidigt som ett nödvändigt byggmaterial kan förse till samhället. Strategin är framtagen med HeidelbergCements Sustainability Commitments 2030 som grund.

Denna strategi är viktig eftersom vår verksamhet påverkar den biologiska mångfalden, både direkt och indirekt. Direkt genom att vår täktverksamhet tar naturmiljöer i anspråk. Indirekt bland annat genom transportvägar som påverkar möjligheten för arter att förflytta sig i landskapet och genom buller som kan skrämman iväg en del arter. Vår verksamhet påverkar också möjligheterna till rekreation och naturupplevelser i de områden vi verkar. I grunden är vår verksamhet mycket yteffektiv för framställning av byggmaterial.

Strategin omfattar inte den påverkan på biologisk mångfald som våra produkter har när de används i samhällsbyggandet. Vi vill gärna medverka till att biologisk mångfald i högre utsträckning prioriteras och beaktas i relevanta delar av samhällsbyggandet.

Med biologisk mångfald avses mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem. Den biologiska mångfalden är grunden för alla ekologiska processer. Arterna är byggstenarna som bygger upp de naturmiljöer och landskap vi har omkring oss. De är en förutsättning för vårt liv på jorden. Den biologiska mångfalden genererar ekosystemtjänster som i sin tur tillför värden till samhället. Exempel på sådana värden är luftrening, pollinering, livsmedelsproduktion, vattenreglering, friluftsliv, hälsa och livskvalitet.

Mineralutvinning medför en förändrad topografi och förändrade förutsättningar för den biologiska mångfalden och de ekosystemtjänster som platsen ger, även om verksamheten i sig är temporär. Vid våra täkter har vi under lång tid gjort mycket för att minska den påverkan som verksamheten innebär och vi ser både utmaningar men även resultat som innebär tillskapande av biologisk mångfald. Vi har även gjort bästa möjliga av den mark som inte direkt används för verksamheten. Vi är övertygade om att det går att skapa positiva värden

för biologisk mångfald och andra samhällliga intressen – även om markanvändningen förändras.

Vi ska göra det vi kan för att förbättra förutsättningarna för de arter, ekosystem och människor som vi påverkar, samtidigt som vi levererar byggmaterial till samhället. Därför finns denna strategi.

Vårt ansvar

Vi ska bedriva vår verksamhet med en ansvarsfull markanvändning. Det innebär att vi minimerar påverkan på, optimerar vår efterbehandling för, och där det är möjligt skapar mervärden för biologisk mångfald. Vi gör detta i balans med andra samhällsnyttiga värden såsom bevarande och tillskapande av vattenresurser, kunskapsuppbyggnad och samverkan med andra aktörer när vi på ett resurseffektivt sätt tillverkar nödvändigt byggmaterial. Vi ska i samverkan med intressenter bygga kunskap och lägga grunden för samhällsnyttiga värden.

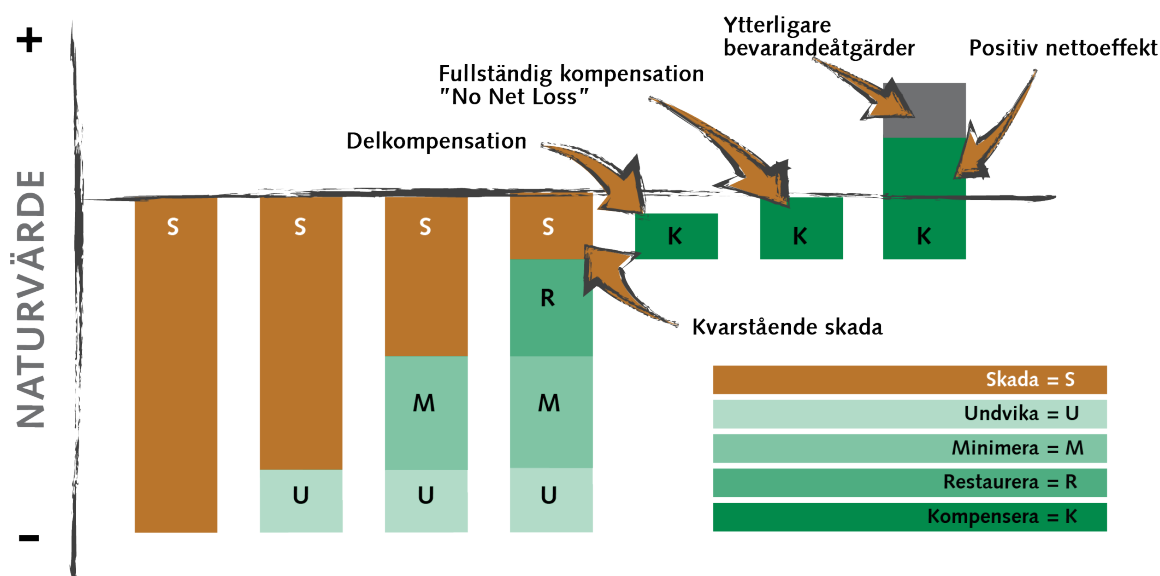
Mål och strategier

Denna strategi bygger på tre målområden; att följa hänsynshierarkin, kunskap om och resurser för biologisk mångfald samt samverka med vår omvärld.

Målområde 1: Följa hänsynshierarkin

Övergripande mål:

Vi tillämpar hänsynshierarkin i alla delar av verksamheten, både vid planering av nya verksamheter och under drift. Vi beaktar även andra samhällsnyttiga värden.

Figur 1. Hänsynshierarkin och dess steg för att minska påverkan på naturvärden och med målet att nå en positiv nettoeffekt.

Med naturvärde avses betydelse för biologisk mångfald. Det innebär att områden som bidrar till mångfald inom arter, mellan arter och mellan ekosystem har naturvärde.

Delmål	Strategi
1.1 Vid varje beslut som innebär att vi tar mark i anspråk är hänsynshierarkin – med biologisk mångfald i fokus – vägledande.	Miljöansvariga och eventuellt annan ekologisk expertis är delaktiga i beslutsprocesser som rör ianspråktagande av mark och andra beslut där hänsynshierarkin är tillämplig.
	Beslut som tagits och åtgärder som planerats enligt hänsynshierarkin dokumenteras i de platsspecifika markanvändningsplanerna. Markanvändningsplanerna används som styrdokument för att säkerställa att alla åtgärder genomförs.
1.2 I första hand <u>undviker</u> vi att skada befintliga naturvärden och andra samhällsnyttiga värden.	Vid nyetablering av verksamheter och utvidgning av befintlig verksamhet planeras dessa så att vi undviker att skada befintliga värden i möjligaste mån, främst genom grundliga lokaliseringsutredningar.
1.3 I andra hand <u>minimerar</u> vi skada på befintliga naturvärden och andra samhällsnyttiga värden.	Vid nyetablering av verksamheter, utvidgning av befintlig verksamhet och drift minimerar vi skada på befintliga värden genom god planering, modifieringar och lämpliga skadeförebyggande åtgärder.
1.4 Vi <u>efterbehandlar</u> den mark som vi efterlämnar så att den får så bra förutsättningar som möjligt för biologisk mångfald, rekreation och andra samhällsnyttiga värden.	Alla täkter med tillhörande mark har aktuella platsspecifika markanvändningsplaner som uppdateras kontinuerligt, där efterbehandling utgör en viktig del.
	All efterbehandling syftar till att skapa så bra förutsättningar som möjligt för biologisk mångfald och andra samhällsnyttiga värden.
	I den mån det är möjligt är ambitionen att efterbehandla till den naturmiljö som naturligt kan finnas på platsen. Om detta inte är möjligt är de naturmiljöer som tillskapas hemmahörande i regionen och har en artsammansättning som är naturlig för regionen.
	Efterbehandling och skötsel av efterbehandlade marker sker kontinuerligt och enligt gällande platsspecifik markanvändningsplan.
1.5 Vi <u>kompenserar</u> kvarvarande förluster av biologisk mångfald med målsättningen att det inte ska uppstå någon nettoförlust.	Inför varje nytt tillstånd utförs en kompensationsutredning av oberoende part med syfte att kartlägga eventuella kvarvarande förluster av biologisk mångfald.
	Vi avsätter de ekonomiska och tidsmässiga resurser som krävs för att sträva mot att ingen nettoförlust av biologisk mångfald ska uppstå, samtidigt som vi är ödmjuka för att vissa värden inte går att kompensera för fullt ut.
	Vi utgår från BBOP:s* principer när vi genomför ekologisk kompensation.

*Business and Biodiversity Offsets Program http://bbop.forest-trends.org/documents/files/bbop_principles.pdf

Målområde 2: Kunskap om och resurser för biologisk mångfald

Övergripande mål:

Vi har inom den egna organisationen den kunskap och de resurser som krävs för att långsiktigt kunna producera byggmaterial, följa beslutade platsspecifika markanvändningsplaner och ta ansvar för biologisk mångfald.

Vi bygger kunskap och säkerställer att de åtgärder vi genomför ger maximal nytta för biologisk mångfald genom att kontinuerligt dokumentera, mäta, utvärdera och utveckla vårt arbete. Detta gör vi i balans med andra samhällsnyttiga värden.

Delmål	Strategi
2.1. Vi har kunskap om och förståelse för hur vår verksamhet påverkar biologisk mångfald och andra samhällsnyttiga värden.	Det finns en platsspecifik markanvändningsplan för vårt arbete med biologisk mångfald och andra samhällsnyttiga värden för hela markområdet vid varje tillverkningsort. Planerna ger en uttömlig beskrivning av den biologiska mångfalden som finns inom hela markinnehavet, inkluderande både arter och naturmiljöer, hur den kopplar till kringliggande landskap och hur den påverkas av den egna verksamheten.
	De platsspecifika markanvändningsplanerna hålls levande och revideras efterhand som ny kunskap tillkommer eller förändringar i verksamheten sker.
2.2. Medarbetare i vår organisation har relevant kunskap och kompetens om biologisk mångfald.	Vi äger så mycket information och kompetens om biologisk mångfald som krävs för att långsiktigt kunna följa beslutade platsspecifika markanvändningsplaner. Kunskapen dokumenteras rutinmässigt. Kunskap om åtgärder och planer får inte enbart ligga hos extern part.
	Ansvar för arbetet med biologisk mångfald är tydligt utpekat. Ansvar innebär att säkerställa att de platsspecifika markanvändningsplanerna följs och uppdateras, att engagemanget för biologisk mångfald upprätthålls inom organisationen samt att hålla kontakt med lokala intressenter och akademi.
	Ledningen är kontinuerligt informerad och delges kunskap om bolagets arbete med biologisk mångfald. Ledningen förstår hur de beslut som tas påverkar den biologiska mångfalden.
	Medarbetare som arbetar med planering och genomförande av åtgärder för biologisk mångfald får relevant utbildning och information för att kunna genomföra åtgärderna på bästa sätt.
2.3 Vi har de förutsättningar som krävs för att genomföra de platsspecifika markanvändningsplaner.	Åtgärder för biologisk mångfald finns med i vår verksamhetsplanering i linje med de platsspecifika markanvändningsplaner.

	Vid de beslut som påverkar förutsättningarna för biologisk mångfald övervägs denna aspekt tillsammans med annan miljöpåverkan, ekonomiska förutsättningar och social påverkan.
2.4 Allt arbete för biologisk mångfald, beslut såväl som åtgärder, utgår från en vetenskaplig grund.	Alla åtgärder som genomförs görs i samarbete med relevant expertis såvida inte kompetensen finns inom vår egen organisation. Experterna arbetar med allmänt vedertagna metoder som baseras på en vetenskaplig grund. Om metoder saknas utarbetas ny och transparent metodik som alltid följs upp.
	Vi samarbetar med universitet, högskolor och myndigheter, gärna lokalt vid varje täkt, för att bidra till att bygga kunskap.
2.5 Vi har kunskap om vårt naturvårdsarbete i form av vilka åtgärder som genomförts och vilka resultat som åtgärderna gett.	Det samlade naturvårdsarbetet vid respektive verksamhet mäts, dokumenteras och följs upp regelbundet. Dokumentationen är sådan att den lätt ska kunna sammanställas och kommuniceras.
	Vi analyserar resultatet av uppföljningarna för att bedöma om åtgärderna är tillräckliga för att nå målen eller om ytterligare åtgärder behövs.

Målområde 3: Samverkan med vår omvärld

Övergripande mål:

Vi uppfattas som ett bolag som tar ett stort ansvar för biologisk mångfald och andra samhällsnyttiga värden.

Vi är en initiativrik och relationsskapande samarbetspartner som är drivande i kontakter med akademien så väl som med andra nationella och lokala intressenter.

Vi kommunicerar öppet och trovärdigt vårt arbete för en ansvarsfull markanvändning med kunder, närboende, myndigheter och andra intressenter.

Delmål	Strategi
3.1 Vi fångar kontinuerligt upp och kommunicerar balanserat våra mål, åtgärder och resultat för biologisk mångfald.	Vi är aktiva i vår kommunikation om biologisk mångfald genom relevanta kommunikationskanaler, både externt och internt.
	Våra kommunikatörer och miljöansvariga har en nära dialog. Vi uppmuntrar våra samarbetspartners att hjälpa oss med att formulera nyttan med det vi gjort.
	I vår hållbarhetskommunikation redovisar vi vilka åtgärder för biologisk mångfald som vi har genomfört, nyckeltal för biologisk mångfald för varje täkt samt beskriver kvalitativt vilka positiva och negativa effekter vår verksamhet har på biologisk mångfald.
	Vi är öppna med att vi alltid strävar mot att vår verksamhet ska skapa mervärden för biologisk mångfald, men att vi inte alltid lyckas nå ända fram.
3.2 Vi sprider vår kunskap och erfarenhet om biologisk mångfald både inom och utom organisationen.	Vi deltar aktivt i företagsnätverk, branschorganisationer och på konferenser genom att dela våra erfarenheter av naturvårdsåtgärder inom mineralindustrin.
	Vi gör resultaten av våra uppföljningar tillgängliga för andra och hjälper därmed andra aktörer att bidra till en ökad biologisk mångfald.
3.3 Vi har ett gott förtroende hos myndigheter och beslutsfattare genom vårt målmedvetna arbete för biologisk mångfald.	Vi strävar efter en öppen dialog med myndigheter vad gäller naturvårdsinsatser inom våra markområden.
	I alla tillståndprocesser involverar vi kontinuerligt och tidigt tillstånds- och tillsynsmyndigheter i frågor som rör biologisk mångfald.
	Vi för en öppen och transparent dialog med beslutsfattare för bättre förutsättningar för en hållbar och ansvarsfull markanvändning.
3.4 Vi har goda relationer och samarbeten med akademien.	Vi strävar efter att öka samarbetet med de högre lärosätena, till exempel genom gemensamma utvecklingsprojekt, examensarbeten och praktik.
	Vi fortsätter utveckla vårt goda samarbete med BirdLife Sverige.

3.5 Vi har goda relationer med nationella och lokala intresseorganisationer.	Vi initierar samarbeten med andra ideella föreningar i frågor där vi kan åstadkomma mer gemensamt.
3.6 Vi är en förebild för vårt arbete för biologisk mångfald inom koncernen HeidelbergCement.	Vi har kontinuerlig kontakt med ekologisk expertis på koncernnivå, lär oss och drar nytta av erfarenheter från andra delar av koncernen samt delar med oss av våra erfarenheter.
3.7 Vi upplevs som en god granne.	Vi beaktar rekreativsmöjligheter och andra samhällsnyttiga värden i våra platsspecifika markanvändningsplaner, utifrån platsernas potential och närboendes behov och önskemål. Vi för en dialog med närboende kring detta.
	Vi är initiativtagare till och delaktiga i aktiviteter på och omkring våra markområden som gagnar de närboendes möjligheter till rekreation.
	Vi är öppna och tillgängliga och delar med oss av relevant information om våra aktiviteter och planer för verksamheten till dem som berörs.